

KAFKAS VAKFI
NEX GEN KAFKASYA

STRATEJİK ANALİZ RAPORU

2026

— KAFKASYALI GENÇLER • ORTAK AKIL ÇALIŞTAYI

Stratejik Analiz ve *Gelecek Vizyonu* Raporu

Kafkasya kökenli gençlerin ortak akıl ve vizyon etrafında buluştuğu; kimlik, dil, diaspora-anavatan ilişkisi, gençlik liderliği ve dijitalleşme eksenli stratejik çalıştayın çıktıları.

Belçika • Antwerp

13 – 19 Nisan 2026

Kafkas Vakfı

— ÖNSÖZ

Takdim

Geleceğe dair en büyük güven kaynağımız: düşünen, tartışan ve çözüm üreten bir gençlik.

Kafkasya kökenli gençlerimizin bir araya gelerek ortak bir akıl ve vizyon etrafında buluşması, bizim için her zaman ayrı bir anlam taşımıştır. Bu süreç aynı zamanda birbirini tanıyan, anlayan ve birlikte üretme iradesi geliştiren bir gençlik zemininin oluşumuna hizmet eder.

Kafkas Vakfı olarak, Şamil Vakfı ve İstanbul KAF grupları ile birlikte yürüttüğümüz 12 ayrı “Kafkasyalı Öğrenciler Buluşması”nın ardından gerçekleştirdiğimiz Ortak Akıl Çalıştayı, bu sürecin en kıymetli çıktılarında biri olmuştur. Her buluşmada gençlerimizin gösterdiği ilgi, samimiyet ve üretme isteği, bizlere umut vermenin yanı sıra doğru yolda ilerlediğimiz de göstergesi olmuştur.

Türkiye Ulusal Ajansı destekli Erasmus+ Gençlik projeleri kapsamında Belçika'nın Antwerp şehrinde yürüttüğümüz Nex Gen Kafkasya projesi de bu kıymetli çalışmaların önemli bir yeni halkasını oluşturmaktadır. Bu programın başlangıcında da bir çalıştay fikri ortaya çıkmış ve bu fikir zamanla daha geniş bir ortak akıl sürecine evrilmiştir.

Oturumlar boyunca farklı şehirlerden ve farklı çevrelerden gelen Kafkasyalı öğrencilerimizin aynı masa etrafında toplanması, fikirlerini özgürce ifade etmesi ve ortak sorunlara birlikte çözüm araması son derece verimli sonuçlar doğurmuştur. Ortaya çıkan bu rapor, söz konusu sürecin doğal ve güçlü bir çıktısıdır.

Bizler için en kıymetli kazanım, gençlerimizin yalnızca dinleyen değil; düşünen, tartışan ve çözüm üreten özneler olarak sürece dahil olmalarıdır. Bu katılım, geleceğe dair en büyük güven kaynağımızdır. Çünkü inanıyoruz ki, kimlik bilinci gelişmiş, kökleriyle bağ kuran ve aynı zamanda çağın imkânlarını doğru okuyabilen bir gençlik, yalnızca kendi toplumunun değil, yaşadığı her coğrafyaya da değer katan aktörler olacaktır.

Çalıştayın ve bu raporun en önemli boyutlarından biri, genç kardeşlerimizin süreci büyük ölçüde kendi inisiyatifleriyle yürütmüş olmalarıdır. Sürecin planlanmasından uygulanmasına ve raporlaştırılmasına kadar inisiyatif üstlenmeleri takdire şayan bir durumdur.

Bu vesileyle, Avrupa ve Türkiye'den farklı Kafkas kurumlarını temsilen çalıştaya katılan tüm gençlerimize teşekkür ediyoruz. Ayrıca Belçika Kuzey Kafkas Kültür Derneği (BENKAV)'a ve derneğin eski başkanlarından değerli Thamade Yalçın Yaşar'a sürece sağladıkları üstün katkı ve destek için şükranlarımızı sunarız. Bu çalıştayın oluşum sürecinde emeği geçen ve koordinasyonunu üstlenen Proje Koordinatörü değerli Emre Çalışkan'a özellikle teşekkür ederim.

Bu çalışmaların her biri, bizi daha güçlü bir ortak akla ve umut dolu bir geleceğe taşımaktadır. Gelecek onlara emanettir ve biz bu emaneti layıkıyla taşıyacaklarına yürekle inanıyoruz...

İstanbul, 11 Mayıs 2026

Veysel Arıhan

Kafkas Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

— YÖNETİCİ ÖZETİ · ÖN FORM ANALİZİ

Çalıştay Katılımcı Görüşlerinin Analizi

Çalıştay öncesi toplanan form yanıtları; toplumun mevcut durumunu, temel sorun alanlarını ve gelecek beklentilerini ortaya koyan güçlü bir veri zemini sunar.

22

Çalışmaya katılan katılımcıların ortalama yaşı 22'dir. Genç, dinamik ve üretken bir katılımcı profili, raporun gelecek odaklı vizyonunu doğrudan beslemektedir.

Brüksel'de düzenlenmesi planlanan çalıştay öncesinde katılımcılardan toplanan form yanıtları, Kafkasyalı toplumun mevcut durumunu, temel sorun alanlarını ve gelecek beklentilerini anlamak açısından önemli bir veri sunmaktadır. Farklı yaş gruplarından, çeşitli kurum ve ülkelerden katılımcıların görüşleri incelendiğinde, ortaklaşan temaların oldukça güçlü olduğu görülmektedir.

Katılımcı profiline bakıldığında, çoğunluğun gençlerden oluştuğu, Türkiye ve Avrupa merkezli sivil toplum kuruluşları ile üniversite çevrelerinden katılım sağlandığı anlaşılmaktadır. Adige, Abhaz, Kabardey, Karaçay, Oset ve Çeçen gibi farklı Kafkas halklarına mensup katılımcılar; kimlik ve aidiyet, diaspora–anavatan ilişkileri, gençlik ve liderlik, kültürün korunması ve dijitalleşme başlıklarına yoğun ilgi göstermiştir.

Yanıtların genelinde en belirgin sorun alanı, **dil ve kültür kaybı** olarak öne çıkmaktadır. Anadilin yeni nesillere aktarılamaması en kritik meselelerden biri olarak tanımlanmakta; kültürün çoğu zaman yalnızca dans ve müzikle sınırlı algılanması ve xabzenin günlük hayattaki etkisinin azalması bu sorunu derinleştirmektedir.

Katılım ve davet süreci. Projeye katılım, Türkiye ve Avrupa'da faaliyet gösteren çeşitli Kafkas sivil toplum kuruluşlarının gençlik yapılarından sağlanmıştır. Katılımcı gençler, ilgili kurumların gençlik kurulları aracılığıyla davet edilerek projeye dahil edilmiştir.

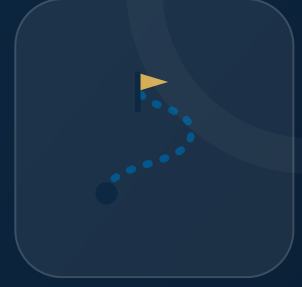
Bir diğer önemli başlık **diaspora ile anavatan arasındaki bağın zayıflamasıdır**. Katılımcılar hem fiziksel hem de duygusal anlamda bu ilişkinin yeterince güçlü olmadığını ifade etmektedir. Bunun yanında kurumsal ve stratejik eksiklikler de önemli bir sorun alanı olarak ortaya çıkmaktadır.

Görünürlük ve temsil meselesi de sıklıkla vurgulanmıştır. Kafkasyalıların hem buldukları ülkelerde hem de uluslararası alanda yeterince temsil edilmediği ifade edilmektedir. Çözüm önerilerinde ise katılımcılar oldukça yapıcı ve somut fikirler sunmuştur.

Dil eğitiminin yaygınlaştırılması, sosyal medya ve dijital platformların aktif kullanımı, gençlik programlarının artırılması ve kurumsal yapıların güçlendirilmesi öne çıkan başlıklardır. 2036 vizyonu ise; anadilini konuşabilen, kültürünü yaşayan, diaspora ile anavatan arasında güçlü bağlar kurmuş ve uluslararası alanda etkili bir toplumdur.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Kafkasyalı toplumun en temel meselesinin **kimlik, dil ve kültürün korunması** olduğu açıkça görülmektedir. En büyük eksiklik **ortak strateji ve güçlü organizasyon yapısı**; en önemli fırsatlar ise **genç nüfus ve dijital imkânlardır**.

01 Kafkasyalı Gençler İçin Stratejik Yol Haritası

1.1 Giriş ve Metodolojik Çerçeve

Bu rapor, Kafkasya diasporasının entelektüel sermayesini, dinamik genç nüfusunu ve kurumsal birikimini stratejik bir potada eriten “Kafkasyalı Gençler Ortak Akıl Çalıştayı”nın çıktılarını analiz etmek amacıyla kaleme alınmıştır. Çalıştay; Avrupa ve Türkiye eksenli gençler, akademisyenler ve iş dünyası temsilcilerinden oluşan heterojen bir katılımcı grubuyla, beş disiplinler arası masa etrafında kurgulanmıştır.

Çalıştay öncesi toplanan zaman damgalı veriler; topluluğun asimilasyon kısılcacında hissettiği varoluşsal kaygıyı, dil kaybının yarattığı aidiyet boşluğunu ve dağınıklıktan kaynaklanan stratejik zayıflığı açıkça ortaya koymuştur. Bu analiz, söz konusu nitel verileri rasyonel, uygulanabilir ve sürdürülebilir projelere dönüştürerek **2036 vizyonu** için profesyonel bir yol haritası sunmaktadır.

5 Masa

Disiplinler arası ortak akıl oturumu

Avrupa + Türkiye

Gençler, akademi ve iş dünyası temsilcileri

2036

Stratejik gelecek vizyonu hedefi

◆ Çalıştayın Beş Masası

Her bir masa konusunun spesifik odak noktalarını ve ürettiği sonuçları detaylandıran derinlemesine analiz, izleyen bölümde ele alınmaktadır.

01

Kimlik, Aidiyet & Diaspora

02

Kafkasya'nın Geleceği & Strateji

03

Gençlik, Liderlik & STK'lar

04

Aile, Dil & Kültürün Korunması

05

Dijitalleşme, Medya & Ekonomi

◇ Her Konu Nasıl Analiz Edildi?

Rapor boyunca her konu, tutarlı dört katmanlı bir analitik yöntemle ele alınmıştır.

01

Özet Görüşler

Masa tartışmalarında öne çıkan ortak görüşlerin derlenmesi.

02

Sorun Tespiti

Kök sorunların ve yapısal zayıflıkların net teşhisi.

03

Çözüm & Proje

Uygulanabilir, somut proje ve eylem önerileri.

04

So What? Katmanı

Önerilerin uzun vadeli stratejik etkisinin okunması.

02 Masa Bazlı Derinlemesine Analiz

Masa 1

Kimlik, Aidiyet ve Diaspora–Anavatan İlişkisi

KATILIMCILAR

Enis Deha Üstün

Mohammad Nour

Taha Şahin

Kamil Açın

Hekmat Youssef

Ö*** A*** T***

Oğuzhan Çinpolat

◆ Özet Görüşler

Birinci masa çalışmasında “Kafkasyalı kimliği”, yalnızca etnik bir tanım olarak değil; dil, kültür, yaşam tarzı ve toplumsal değerler üzerinden şekillenen kapsayıcı bir üst kimlik olarak ele alınmıştır. Katılımcılar, “Kafkas” kavramının daha birleştirici bir çerçeve sunduğunu ve diasporada ortak kimlik bilincinin güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Kimliğin korunmasında en temel sorunlardan biri olarak dil kaybı ve şehirleşmeye bağlı asimilasyon öne çıkmıştır. Bu çerçevede, bireylerin kendi sosyal çevrelerini daha güçlü kurmaları, erken yaşlardan itibaren ortak kültürel ortamların oluşturulması ve aile yapısının bu doğrultuda desteklenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Kültürel süreklilik açısından; tarih, mitoloji ve sözlü geleneğin modern medya araçlarıyla (film, çizgi film, kitap ve dijital içerik) yeniden üretilmesi gerektiği belirtilmiştir. Kafkasyalı kimliğinin görünürlüğünün artırılması için profesyonel medya kullanımı ve güçlü bir “kültürel imaj” inşası önemsenmiştir.

Katılımcılar ayrıca, akademik üretimin teşvik edilmesi ve Kafkasya üzerine çalışan araştırmacılara destek sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Bunun yanında, iş insanları ve profesyoneller arasında ekonomik dayanışma ağlarının kurulması diasporanın sürdürülebilir gücü açısından kritik görülmüştür.

Diaspora–anavatan ilişkisi bağlamında ise mevcut iletişimin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu ilişkinin güçlendirilmesi için Erasmus+ benzeri gençlik değişim programları, uzun süreli eğitim ve staj imkânları, ortak ticari ağlar ve karşılıklı iş birlikleri önerilmiştir. STK’ların bu süreçte hem koordinasyon hem de uluslararası temsil rolü üstlenmesi gerektiği ortak görüş olarak öne çıkmıştır.

Kimlik inşası, dar etnik kalıplardan ziyade kapsayıcı bir **“Kafkasyalı” üst kimliği** üzerinden tanımlanmalıdır. Kafkasyalı hissetmek dört temel sütun üzerine inşa edilir: **kültürün yaşam tarzına yansımaları, anadil hâkimiyeti, dansların estetik ve teknik bilgisi** ve toplumsal anayasa olan **“Xabze”ye tam riayet**.

Masa 1

Kimlik, Aidiyet ve Diaspora–Anavatan İlişkisi

◆ Sorun Tespiti

- ◆ **Dil ve Kimlik Erozyonu:** Anadil yetersizliğinin bireylerde yarattığı derin aidiyet eksikliği ve kültürel kopuş.
- ◆ **Kentsel İzolasyon ve Asimilasyon:** Modern şehir hayatının dayattığı bireysellik ve Kafkasyalıların mekân açısından dağılmış olmasının asimilasyonu hızlandırması.
- ◆ **Anavatan Entegrasyonu:** Diaspora ile anavatan arasındaki iletişim mekanizmalarının kurumsal bir zeminden yoksun olması.

◆ Çözüm ve Proje Önerileri

◆ Organik Sosyal Ekosistem

Kafkasyalıların kendi aralarında sosyal ağlar kurmalarının ve evliliklerin teşvik edilmesi; çocukluktan itibaren ortak arkadaşlık ortamlarının “sosyal sermaye” olarak kurgulanması.

◆ Kültürel Medya ve Branding

Tarih, mitoloji ve sözlü geleneğin Hollywood kalitesinde filmler, çizgi filmler ve profesyonel içerik üretimiyle küresel bir markaya dönüştürülmesi.

◆ Akademik Teşvik Fonları

Kafkas dilleri ve tarihi üzerine uzmanlaşan akademisyenlere yönelik spesifik araştırma imkânlarının sağlanması.

◆ SO WHAT? — STRATEJİK ETKİ

Bu öneriler kültürel bir nostaljiyi yaşatmanın ötesinde, bir topluluğun küresel dünyada özgün kimliğini koruyarak sosyo-ekonomik bir “güç odağı” hâline gelme stratejisidir. Kimlik sorunlarının çözümü, kaçınılmaz olarak daha geniş bir vizyon ve rasyonel bir sosyo-ekonomik stratejik planlama gerektirmektedir.

Masa 2

Kafkasya'nın Geleceği ve Strateji

KATILIMCILAR

İsmail Boran

Ece Kuzu

Mohammad Sokoush

İbnirüşd Hacıbayram

Funda Özmen

◆ Özet Görüşler

İkinci masa çalışmalarında Kafkasya'nın geleceği, duygusal bağlılıkların ötesinde rasyonel, planlı ve uzun vadeli bir kalkınma vizyonu çerçevesinde ele alınmıştır. Önümüzdeki 20 yılda eğitim seviyesinin yükseltilmesi ve nitelikli insan kaynağının geliştirilmesinin, Kafkas halklarının uluslararası görünürlüğünü ve entelektüel lobi gücünü artıracak en temel unsur olduğu vurgulanmıştır.

Diaspora ve anavatan ilişkisi, birbirini tamamlayan iki stratejik yapı olarak değerlendirilmiş; diasporanın entegrasyon gücü ile anavatanın kültürel merkez rolü birlikte ele alınmıştır. Bu ilişki için kurumsal, sürdürülebilir ve ağ temelli bir iş birliği modeli önerilmiştir.

Dijitalleşmenin ve ortak değerler etrafında kurulacak iş birliklerinin, fiziki sınırları aşarak yeni bir birlik zemini oluşturacağı ifade edilmiştir. Mikro milliyetçiliklerin bir zayıflık değil, doğru yönetildiğinde kültürel zenginlik ve çeşitlilik kaynağı olduğu vurgulanmıştır.

◆ Sonuçlandırılmış 14 Stratejik Madde

- 20 yıllık eğitim ve kalkınma temelli stratejik vizyon oluşturulmalıdır.
- Dijital iş birlikleri ve ortak kültürel projeler güçlendirilmelidir.
- Diaspora ve anavatan birbirini tamamlayan iki yapı olarak ele alınmalıdır.
- Dağınık çabalar yerine birleşik bir Kafkasya vizyonu geliştirilmelidir.
- Diaspora, diplomatik temsilde aktif bir "sivil elçi" rolü üstlenmelidir.
- Ortak üst kimlik anlayışı güçlendirilmelidir.
- Mikro kimlikler kültürel zenginlik olarak yönetilmelidir.
- Kurumlar merkezîyetçi değil, ağ tipi yapılarla örgütlenmelidir.
- Asimilasyon en büyük tehdit olarak ele alınmalıdır.
- Kültürel temelli ortak siyasi bilinç geliştirilmelidir.
- STK'lar kurumsal ve sürdürülebilir ağlar hâline getirilmelidir.
- Dijital hafıza, gençlik değişimleri ve kültürel arşivler kurulmalıdır.
- Ekonomik iş birliği ve ticaret ağları geliştirilmelidir.
- STK'larda gençleşme ve dijital dönüşüm öncelik olmalıdır.

Masa 2

Kafkasya’nın Geleceği ve Strateji

Masa çalışması genelinde, Kafkas toplumlarının geleceğini şekillendirecek temel eksenin **kimlik, eğitim, dijitalleşme ve kurumsallaşma** olduğu yönünde ortak bir stratejik çerçeve ortaya konmuştur.

Kafkasya’nın geleceği, duygusal reflekslerden arındırılmış rasyonel bir sosyo-ekonomik kalkınma vizyonuna muhtaçtır. Köklerine bağlı ancak dünyayı okuyabilen **“Dünya Vatandaşı Kafkasyalılar”** yetiştirmek, diasporanın küresel lobi gücünü inşa edecek temel unsurdur.

◆ Sorun Tespiti

- ◆ **Stratejik Dağınıklık:** Kaynakların mikro-milliyetçi eğilimlerle parçalanması ve ortak bir vizyonun eksikliği.
- ◆ **Diplomatik Temsil Zafiyeti:** Uluslararası arenada Kafkas halklarının haklarını savunacak profesyonel sivil elçilerin eksikliği.

◆ Çözüm ve Proje Önerileri

◆ Let’s Raise Together (KA 153)

13–19 Nisan 2027’de; Münih Çerkes Derneği (Almanya) koordinatörlüğünde, Kafkas Vakfı (Türkiye) ve BENKAV (Belçika) ortaklığındaki eğitim kursu projesinin hayata geçirilmesi.

◆ Kafkas İş İnsanları Ağı

Güven esasına dayalı, referanslı üyelik sistemiyle çalışan ve “Ortak Yatırım Havuzu” barındıran dijital bir platform.

◆ Kafkas İş Zirvesi

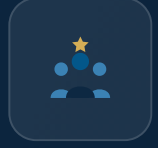
Yılda bir kez düzenlenecek profesyonel bir ağ oluşturma (networking) organizasyonu.

◆ SO WHAT? — STRATEJİK ETKİ

Mikro-milliyetçiliğin (Adıge, Abhaz, Çeçen, Oset vb.) bir zayıflık değil, kültürel bir **mozaik** olarak yönetilmesi, diasporayı bulunduğu ülkelerde stratejik bir köprü konumuna taşıyacaktır. Stratejik vizyonun hayata geçmesi, gençlerin sürece sadece katılımcı değil, **lider** olarak dahil edilmesine bağlıdır.

Masa 3

Gençlik, Katılım, Liderlik ve STK'lar

KATILIMCILAR

E***** S*****

Ekrem Yılmaz

Bismen Basal

Öykü Alav

◆ Özet Görüşler

Üçüncü masa çalışmalarında STK'lara genç katılımı, liderlik gelişimi ve kurumsal aidiyet temel sorun alanları olarak ele alınmıştır. Derneklere katılımın düşük olmasının başlıca nedenleri arasında gruplaşmalar, dışlayıcı tutumlar, fikirlerin dikkate alınmaması ve kuşaklar arası iletişim eksikliği sayılmıştır. Bazı dernek yapıları gençler tarafından “sosyal alan” yerine “kapalı ve hiyerarşik yapı” olarak algılanmaktadır.

Derneklerin kendilerini yeterince tanıtamaması ve üretilen fikirlerin çoğu zaman uygulamaya geçmeden kalması önemli bir sorun olarak vurgulanmıştır. Gençlerin beklenti ve önerilerinin dikkate alınmaması ise kurumsal bağlılığı zayıflatmaktadır.

Çözüm için gençlerin daha aktif roller üstlenmesi; derneklerin gençlere alan açan ve enerjilerini üretime yönlendiren yapılara dönüşmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu kapsamda mentör-menti programları, gençlere aktif görev verilmesi ve erken yaşta liderlik becerilerini geliştirecek eğitimler (Hatyako benzeri geleneksel liderlik rolleri üzerinden) önerilmiştir.

Ekonomik ve sosyal dayanışma açısından, Kafkasyalılar arasında iş, staj ve burs imkânlarını geliştirecek uluslararası ağların (International Caucasus Business Network vb.) güçlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Dernekler bünyesinde burs ve destek havuzları, gençlerin kurumsal yapıya bağlanmasını kolaylaştıracaktır.

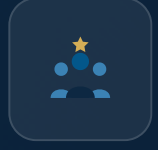
Gençlerin STK'lara katılımını artırmak için ilgi çekici sosyal etkinlikler, kamp programları ve farklı bölgelerden gençleri bir araya getiren organizasyonlar kritik görülmüştür. Diasporayı merkeze bağlayan en güçlü araç ise ortak deneyim alanları ve yüz yüze etkileşimi artıran gençlik kamplarıdır.

Genel olarak, STK'ların gençlere gerçekten söz hakkı verip vermediği bölgesel farklılık göstermekte; sürdürülebilir bir gelecek için gençlerin yalnızca katılımcı değil, aynı zamanda karar verici pozisyonlara taşınması gerekmektedir.

STK'ların “**yaşlı-merkezli**” ve hantal yapıları, genç neslin kurumsal aidiyetini zayıflatan en büyük etkidir. Kurumsal erozyonu durdurmak için derneklerin “**emekli kahvesi**” imajından kurtulup modern birer “**hub**” hâline gelmesi elzemdir.

Masa 3

Gençlik, Katılım, Liderlik ve STK'lar

◆ Sorun Tespiti

- ◆ **Nesil Çatışması ve Dışlanma:** Gençlerin fikirlerinin “kulak arkası” edilmesi ve yönetim kademelerinden uzak tutulması.
- ◆ **Eylem Eksikliği:** Projelerin somut çıktılar yerine yalnızca vaat düzeyinde kalması.

◆ Çözüm ve Proje Önerileri

◆ Hatyako Liderlik Modeli

Gençlerin geleneksel hatip ve tören lideri olan “Hatyako”luk müessesesine teşvik edilerek; özgüvenli ve etkili iletişim yeteneklerine sahip liderler olarak yetiştirilmesi.

◆ Mentör-Menti Programları

İş dünyası ve akademi ile gençler arasında sürdürülebilir tecrübe aktarımı.

◆ Int. Caucasus Business Network

Gençlere yönelik burs, staj ve istihdam olanaklarının bu ağ üzerinden profesyonelleştirilmesi.

◆ SO WHAT? — STRATEJİK ETKİ

Gençlerin “izleyici” konumundan “üretici” konumuna taşınması, STK'ların dijital çağda hayatta kalmasını sağlayacak yegâne yenilenme motorudur. Gençlik katılımı; kültürel mirasın en temel taşıyıcısı olan aile yapısı ve dilin gündelik hayatta yeniden canlandırılmasıyla doğrudan ilintilidir.

Masa 4

Aile, Evlilik, Dil ve Kültürün Korunması

KATILIMCILAR

Esra Atıcı

Müberra Çinpolat

Elif Şükran Üstün

Mine Canpolat

Dila Sınırcı

Nefin Özbağ

Efe Asil Korkmaz

Nejan Yaşar

Efe Osman Altunbay

◆ Özet Görüşler

Dördüncü masa çalışmalarında kültürün sürdürülebilirliği, en temel yapı taşı olarak aile kurumu üzerinden ele alınmıştır. Bir toplumun devamlılığında aidiyet duygusu belirleyicidir ve bu aidiyet en güçlü şekilde aile içinde şekillenir. Çocukların kimlik gelişiminde hem anne hem de babanın aynı kültürel kökenden gelmesi süreci güçlendirir; karma evliliklerde aktarım zayıflama riski taşısaya da bilinçli bir aile yapısı ve cemiyet desteğiyle bu etki dengelenebilir.

Dil meselesi, kültürel kaybın en hızlı yaşandığı alan olarak öne çıkmıştır. Dil, ev içinde aktif kullanılsa dahi çocuklara temel kelime ve kalıplarla aktarılmalıdır. Dernekler ve sivil toplum yapıları üzerinden çocuklara yönelik kreş ve dil destek programları geliştirilmeli; aile kadar cemiyet ortamları ve uygulamalı öğrenme alanları (dernek faaliyetleri, düğünler vb.) bu aktarımda kritik rol oynamalıdır.

Kültür en güçlü şekilde aile içinde öğrenilir; ancak toplumsal devamlılık için büyüklerin rol model olması ve değer aktarımında aktif sorumluluk üstlenmesi gereklidir. Gelenek ve göreneklerin katı biçimde değil, zamanın şartlarına uyarlanarak aktarılması daha sağlıklıdır.

Evlilik tercihleri bağlamında, gençlerin kültürel farkındalıkla bir araya gelebileceği sosyal ortamların (dernek etkinlikleri, buluşmalar, kahvaltılar vb.) artırılması gerektiği ifade edilmiştir. Bu ortamlar, aynı kültürden bireyler arasında doğal sosyal bağların kurulmasına katkı sağlar.

Kültürel temsilde saygı, dans ve sosyal davranış biçimleri önemli bir yer tutmaktadır; günümüzde diaspora gençlerinin çabalarına rağmen asimilasyon etkisiyle bazı davranış biçimlerinde zayıflamalar görülmektedir. Kültürün görünürlüğünün artırılması için medya, açık festivaller ve uluslararası kültür günleri önemli araçlardır.

Genel olarak katılımcılar, mevcut çalışmaların kültürü koruma yönünde değerli bir başlangıç olduğunu; ancak bu çabaların daha sistematik ve sürdürülebilir hâle getirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Kültür aktarımında aile, değerlerin üretildiği **“birincil hücre”** rolündedir. Dilin kaybı yalnızca bir iletişim aracının değil, düşünme biçiminin ve kültürel kodların imhasıdır. Dil bir görev değil, bireyin karakterini tamamlayan bir **“değerli varlık” (asset)** olarak sunulmalıdır.

Masa 4

Aile, Evlilik, Dil ve Kültürün Korunması

◆ Sorun Tespiti

- ◆ **Kuşaklar Arası Bağın Kopması:** Geleneklerin katı ve travmatik uygulanmasının gençlerde yarattığı motivasyon kaybı.
- ◆ **Dilin Evlerden Silinmesi:** Dilin yalnızca belirli törenlere hapsedilmesi.

◆ Çözüm ve Proje Önerileri

◆ Dil Kreşleri ve Play&Learn

Derneklere yalnızca anadilin konuşulduğu çocuk alanlarının açılması.

◆ Dijital Dil Araçları

Duolingo tarzı uygulamalar, resimli çocuk kitapları ve QR kodlu “Günlük Konuşma Rehberleri”.

◆ Xabze Sözlüğü

Toplumsal kuralların modernize edilerek etik bir çerçevede yazılı hâle getirilmesi.

◆ Mobil Konuşma Odaları

Dünyadaki Kafkasyalıları buluşturan, widget destekli interaktif uygulamalar.

◆ SO WHAT? — STRATEJİK ETKİ

“Üstün kültür” gibi dışlayıcı yaklaşımlar yerine, dili bir karakter parçası olarak konumlandırmak gençlerin kültürel talebini organik olarak artıracaktır. Aile ve dil temelinde korunan değerler, dijital dünya ve medya aracılığıyla küresel bir görünürlük kazanmalıdır.

Masa 5

Dijitalleşme, Medya, Ekonomi ve Yeni Kurumlar

KATILIMCILAR

Emir Kafkas İlhan

Nisanur Özdemir

Alperen Güzel

Ayten Bilge Kaya

Tamara Yolcu

◆ Özet Görüşler

Beşinci masa çalışmalarında, Kafkas diasporasının küresel ölçekte güçlenmesinin temel anahtarı olarak dijitalleşme, medya üretimi ve kurumsal ekonomik ağların geliştirilmesi ele alınmıştır. Modern dünyada görünürlüğün artırılması; ancak güçlü bir dijital strateji, profesyonel içerik üretimi ve ortak hareket kabiliyeti ile mümkündür.

En temel sorun alanları arasında günlük içerik üretimi, kimlik vurgusunun zayıflığı, profesyonel destek eksikliği ve hikâyenin doğru anlatılamaması öne çıkmıştır. Genç üreticilerin yeterince desteklenmemesi ve bireysel çalışmaların kolektif bir yapıya dönüşmemesi önemli bir eksikliklerdir.

Çözüm kapsamında; profesyonel medya ajanslarıyla iş birliği, yapay zekâ teknolojilerinin üretim süreçlerine entegrasyonu ve tanınan Kafkasyalı isimlerin kimlik görünürlüğünü artırması gerektiği ifade edilmiştir. Bireysel çabalar yerine kolektif ve planlı üretim modellerine geçilmelidir.

Dijital medya üretiminde YouTube, podcast ve kısa video platformları öncelikli alanlardır. Kısa ve açıklayıcı içerikler, belgesel ve infografik tarzı anlatımlar (Kurzgesagt benzeri) geniş kitlelere ulaşmada etkilidir; dans, müzik, yemek kültürü ve tarih modern dijital formatlarla yeniden üretilmelidir.

Ekonomik ve kurumsal boyutta, Kafkasyalı İş İnsanları Ağı kurulması hem ekonomik dayanışmayı hem de uluslararası lobi gücünü artıracaktır. Bu yapı, gençlere staj ve iş imkânı sağlayan bir ekosistem oluşturabilir; ortak burs ve yatırım fonları ise kültürel ve eğitimsel projelerin sürdürülebilirliği açısından kritiktir.

Uzun vadeli kültürel hafızanın korunması için Dijital Kafkas Arşivi kurulması zorunludur. Bu arşiv şeffaf, erişilebilir ancak güvenli bir yapıda olmalı; yönetimi STK'lar, gençler ve profesyonellerin ortak katılımıyla, tek merkezli ama katılımcı bir modelle yürütülmelidir.

Yapay zekâ teknolojileri hem fırsat hem risk içerir; doğru, etik ve kontrollü kullanım teşvik edilmelidir. Kültürel üretim bu teknolojilerle desteklenmeli, ancak kimlik öğeleri korunmalıdır. Genel olarak dijitalleşme yalnızca bir araç değil, kültürel varlığın sürdürülebilirliği için profesyonel, planlı ve kolektif yönetilmesi gereken stratejik bir alandır.

Modern dünyada güç, “**içerik üretimi**” ve “**algoritma yönetimi**” üzerinden şekillenmektedir. Kafkas toplumu, bu alandaki dijital dağınıklığını profesyonel bir dijital stratejiyle aşmalıdır.

Masa 5

Dijitalleşme, Medya, Ekonomi ve Yeni Kurumlar

◆ Sorun Tespiti

- ◆ **İçerik Kalitesizliği:** Dijital platformlarda plansız ve amatörce yürütülen çalışmaların algoritmalar tarafından elenmesi.
- ◆ **Veri Dağınıklığı:** Kültürel arşivlerin dijital ortamda sistematik bir hafızaya dönüştürülememesi.

◆ Çözüm ve Proje Önerileri

◆ Model İçerik Üretimi

“Tasting History” tarzı yemek-tarihi kanalları ve “Kurzgesagt” tarzı infografik videolarla kültürün dijital pazarlaması.

◆ Gamification (Oyunlaştırma)

“Bil ve Fethet” tarzı bilgi yarışmaları ve tarih temalı FPS oyunları.

◆ VR Kafkasya Müzesi

Sanal gerçeklikle anavatanın ve tarihi yerleşimlerin dijital turizme açılması.

◆ Dijital Kafkas Arşivi

STK'lardan toplanan verilerin yapay zekâ destekli, halka açık ve güvenli bir hafıza merkezinde toplanması.

◆ SO WHAT? — STRATEJİK ETKİ

Dijital hafıza projeleri yalnızca geçmişin saklamak değil, geleceğin lobi faaliyetleri için devasa bir **veri tabanı (big data)** oluşturmak anlamına gelir. Bireysel masa çıktıları bütüncül bir perspektifle analiz edildiğinde, ortak bir kriz ve çözüm haritası ortaya koymaktadır.

03 Ortak Sorun Alanları ve Tematik Gruplandırma

Analitik Giriş. Beş masadan elde edilen veriler ve ön form yanıtları, diasporanın önündeki engellerin birbiriyle **sarmal ilişkisini ve domino etkisini** göstermektedir. Sorunlar izole değil, birbirini tetikleyen bir sistem olarak okunmalıdır.

TEMA	TEMEL SORUNLAR	STRATEJİK ETKİ
 1. Dil ve İletişim	Aktarım kopukluğu, dijital sözlük eksikliği, eğitim materyali yetersizliği.	Kültürel kimliğin ve aidiyetin erimesi.
 2. Kurumsal Yapı	Nesil çatışması, “yaşlı-merkezli” yönetim, projelerin “vaat” aşamasında kalması.	Gençliğin kurumsal yapılardan kopması ve kurumsal hantallık.
 3. Entegrasyon ve Sermaye	Diaspora–anavatan arası sistematik sermaye akışının ve ekonomik ağların yokluğu.	Ekonomik bağımlılık ve sivil inisiyatiflerin finansman yetersizliği.
 4. Küresel Görünürlük	Profesyonel içerik eksikliği, yanlış imaj yönetimi, medyadaki dijital dağınıklık.	Küresel lobicilik gücünün zayıflığı ve toplumun yanlış tanınması.

◆ SO WHAT? — DOMİNO ETKİSİ

Ekonomik entegrasyon (Tema 3) sağlanmadığı sürece, dijital dönüşüm ve dil projeleri (**Tema 1 ve 4**) sürdürülebilir bir finansal kaynağa sahip olamayacak; bu da gençlerin katılımını (**Tema 2**) imkânsız kılacaktır. Ortak sorunların tespiti, kaynakların en verimli kullanılacağı birleşik çözümlere zemin hazırlar.

04 Harmanlanmış Proje ve Eylem Planı

Çalıştay çıktıları; **Sürdürülebilirlik, Uygulanabilirlik ve Etki** kriterleri gözetilerek dört ana eylem grubunda hiyerarşik olarak yapılandırılmıştır.

01 EKONOMİK ENTEGRASYON

“Kafkasya İş Köprüsü”

- ◆ **Model:** 3 ay süreli, “10+10 Genç” (diaspora–anavatan arası) değişim programı.
- ◆ **Uygulama:** Organik bağlar için “aile yanında konaklama” yöntemi.
- ◆ **Finansal Araçlar:** YTB ve KOSGEB gibi devlet mekanizmaları + diaspora öz kaynakları; “Kafkas İş İnsanları Ağı” üzerinden referanslı üyelik ve “Ortak Yatırım Havuzu”.

02 DİJİTAL DÖNÜŞÜM

“Dijital Kafkasya Platformu”

- ◆ **İçerik:** Duolingo tarzı dil öğrenme uygulaması, “Bil ve Fethet” oyunlaştırması ve kapsamlı bir dijital arşiv.
- ◆ **Teknoloji:** Sanal Gerçeklik (VR) müzeleri ve yapay zekânın etik kullanımıyla hazırlanan kültürel eğitim setleri.

03 GENÇLİK VE LİDERLİK

“Gelecek Kadroları Hareketi”

- ◆ **Eylem:** STK yönetimlerinde gençlere reel karar yetkisi (aktif kotalar); “Hatyako” liderlik programlarıyla yeni nesil profesyonel yöneticiler.
- ◆ **Uluslararası Ağ:** Let’s Raise Together (KA 153) kapsamında (Münih, Kafkas Vakfı, BENKAV) Avrupa ve anavatan eksenli stratejik kamplar.

04 KÜLTÜREL PRODÜKSİYON

“Küresel Branding Stratejisi”

- ◆ **Medya:** Netflix/YouTube kalitesinde tarihsel drama projeleri, “Tasting History” benzeri food-history içerikleri ve Kurzgesagt modeli infografik serileri.
- ◆ **Dijital Hafıza:** Tüm STK belgelerinin dijitalize edilerek küresel erişime açık profesyonel bir veri tabanına dönüştürülmesi.

◆ SO WHAT? — 2036 UFKU

Bu projeler, Kafkas toplumunu “geçmişin yasını tutanlar” kümesinden; 2036 vizyonu uyarınca kendi politikalarını belirleyebilen “küresel bir güç ağı”na taşıyacaktır.

2036 Vizyonuna Doğru Stratejik Adımlar

Kafkasyalı Gençler Ortak Akıl Çalıştayı, topluluğun karşı karşıya olduğu **asimilasyon ve hantallık** krizini net bir rasyonellikle teşhis etmiştir. Ancak bu rapor bir kriz belgesi değil; bir **“diriliş ve inşa”** rehberidir.

Anadil

Anadilini bir karakter parçası olarak konuşan nesil.

Teknoloji

Teknolojik gücü kültürel sermaye ile birleştiren toplum.

Entegrasyon

Anavatanıyla organik ve ekonomik olarak bütünleşmiş diaspora.

Dünya Vatandaşı

Köklerine ve kültürüne bağlı, dünyayı okuyabilen “Dünya Vatandaşı Kafkasyalılar”.

Dağınıklıktan birliğe, vaatten eyleme geçiş; profesyonel, rasyonel ve stratejik bir iradenin eseri olacaktır.

Kafkasya'nın geleceği, kendi tarihini modern dünyanın diliyle yeniden inşa eden bilinçli, yeni ve genç neslin omuzlarında yükselecektir.

KAFKAS VAKFI

NEX GEN KAFKASYA · 2026

— BELÇİKA · ANTWERP · 13-19 NİSAN 2026

Proje Çalıştaydan Kareler

Avrupa Parlamentosu oturumlarından atölye çalışmalarına, kültürel temsillerden ortak buluşmalara; çalıştay sürecinden anlar.

- ◆ Avrupa Parlamentosu ve çalıştay oturumlarından kareler.
- ◆ Avrupa Birliği Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği Ziyareti

◆ Geleneksel kıyafetlerle kültürel temsil ve ortak buluşmalar.

◆ Geleneksel kıyafetlerle kültürel temsil ve ortak buluşmalar.

KAFKASYALI GENÇLER · ORTAK AKIL ÇALIŞTAYI

Ortak Hafıza, Ortak Gelecek

Belçika · Antwerp

13 - 19 NİSAN 2026

Bu çalıştay, T.C. Dışişleri Bakanlığı Türkiye Ulusal Ajansı tarafından desteklenen 2025-1-TR01-KA151-YOU-000299408 numaralı Erasmus+ Gençlik Projeleri kapsamında yürütülen “Ortak Hafıza, Ortak Gelecek: Next Gen Kafkasya” projesi çerçevesinde Belçika’da gerçekleştirilmiştir.

KAFKAS VAKFI

